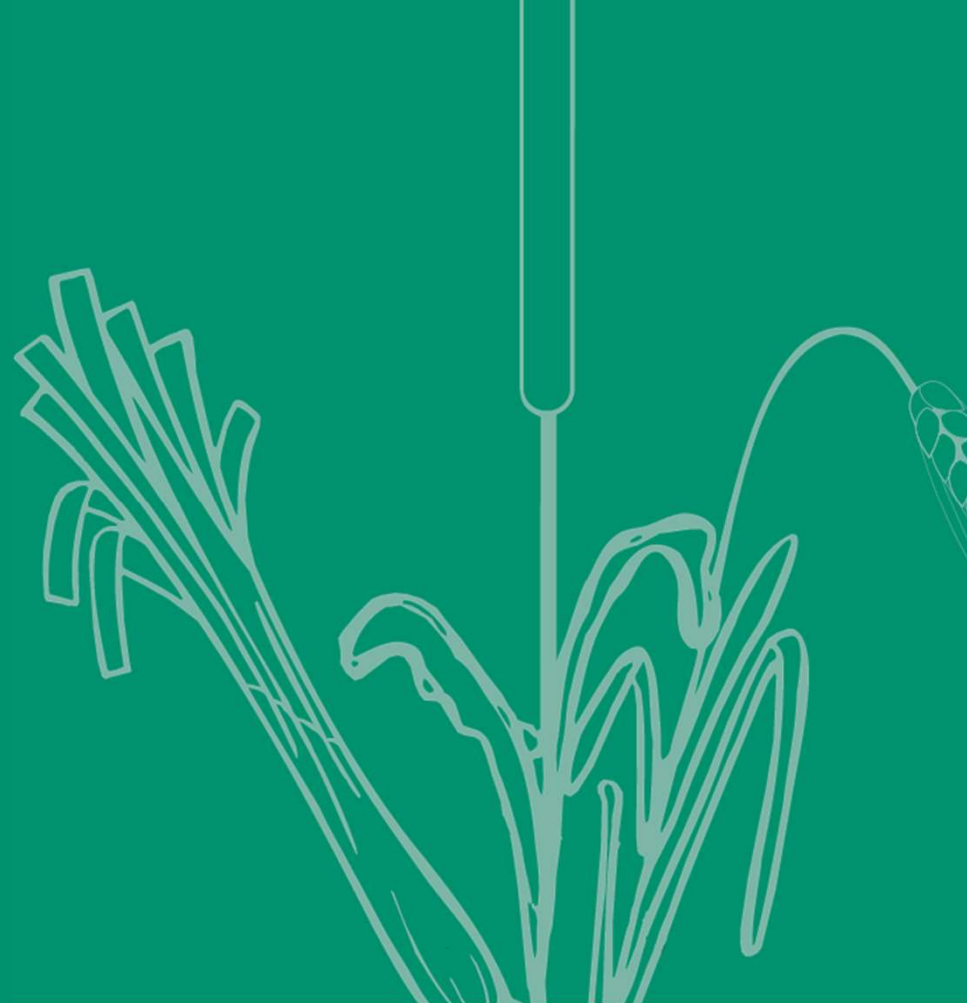

Røynsler med dei nye eplesortane

Asfari, Eden og Fryd

Voss 10 mars 2023

Gaute Myren, NLR Viken

Endre Bjotveit, NLR Vest

Kva skjer 14-15. mars 2024?

Sortar som er prøvde dei seinare år

- Dugg / Julka
- Asfari
- Eden / Wursixo (WUR 6)
- Zari
- Fryd / Wuranda (WUR 28)
- Freya® (WUR 37)
- Wellant®

Arbeid med sortane

- Grofond-prosjekt
 - Julka/Dugg, Eden, Fryd, Asfari
- Registreringar
 - Fenologi
 - Bløming/fruktmengde
 - Trekvalitet
 - Plantevernutfordringar
 - Haustetidsmålingar

Vekst og avling

Sort	Tilvekst mm	Bedømt blomster (1-9) 16.mai	Bedømt avling (1-9) 10. august
Julka	4,9	2,2	2,6
Discovery	3,5	6,6	5,0
Asfari	4,5	7,6	4,4
Eden	3,9	7,4	6,6
Fryd	4,1	7,0	6,4

Trehelse i august 2022

Sort	Epleskurv %	Mjøldogg %	Frukt-trekraft %	Misfarge blad %
Julka*	0	0	0	20
Discovery	0	0	0	0
Asfari	0	0	0	0
Eden	0	8	8	12
Fryd	0	24	0	56

*Berre 5 tre av denne sorten.

Bladprøvar i august

Sort	Bor (B)	Kalsium (Ca)	Magn. (Mg)	Mangan (Mn)	Sink (Zn)	Total nitrogen
Julka	20	1.2	0.14	59	15	2.1
Discovery	24	1.7	0.21	310	71	2.9
Asfari	21	1.4	0.23	180	52	2.4
Fryd - normal	22	2.0	0.13	76	99	2.3
Fryd – misfarge blad	23	2.1	0.12	87	130	2.4

Bergmann sine normtall. Grønt=optimalnivå, Raud=høgt innhald, Gul=lavt innhald.

‘Asfari’

Sort eigd av Better3Fruit, Belgia

Kryssing: Elstar x Delcorf

VIKEN

- Knoppbryting 5.april
- Grønnpiss 19.april
- Startblomstring 18.mai
- Full blomstring 22.mai
- Avblomstring 29.mai
- Duna kart frem til 20.juni
- Starthausting 7. september

‘Asfari’ - 2022

	29.aug	7.sept
Grunnfarge	C1/C2	C2/C3
Refraktometer	12,6	14,0
Stivelse	1,8	2,9
Fasthet sol	8,5	8,4
Fasthet skygge	7,8	7,2
Fasthet snitt	8,1	7,8
Streif	0,39	0,24

Første høsting (10 %) uke 35 til lagring
Hovedhøsting uke 36

Foto: Ingrid Rimeslått Østensen

‘Asfari’

- Produktiv, moderat vekst
- Utsett for skurv og mjøldogg
- Fine, jamt store eple
- Kork / skallfeil
- God smak
- Skal tola litt meir behandling enn andre lyse sortar, men må handsamast forsiktig

**Norsk
Landbruksrådgiving**

'Eden' / Wursixo

WUR (Wageningen University & Research), Nederland og blir marknadsført av Fresh Forward. Bama har rettane i Noreg, foreløpig berre for GH-produsentar

Kryssing; SQ159 (Natyra, Magic Star) x Honeycrisp

VIKEN:

- Knoppbryting 5.april
- Grønnspiss 19.april
- Startblomstring 16.mai
- Full blomstring 22.mai
- Avblomstring 29.mai
- Duna kart fram til 20.juni
- Starthausting 10.september

Hesthamar, Jåstad, Velure

- Blømer etter Aroma/Discovery

'Eden' - 2021

	24.aug	31.aug
Refraktometer	11,0	11,8
Stivelse	2,2	5,8
Fasthet sol	12,4	11,4
Fasthet skygge	12,1	10,8
Fasthet snitt	12,3	11,1
Streif	0,62	0,19

Lagring høsting uke 35
Spiseklare uke 36

Foto: Ingrid Rimeslått Østensen

‘Eden’ - 2022

	24. aug	1.sept	7.sept.	14.sept
Grunnfarge	C1-C3	C1/C4	C3/C4	C4/C5
Refraktometer	9,6	12,1	12,6	12,7
Stivelse	2,3	4,9	5,4	7,7
Fasthet sol	11,1	9,2	10,1	9,6
Fasthet skygge	10,1	8,6	9,2	9,6
Fasthet snitt	10,6	8,9	9,7	9,6
Streif	0,54	0,17	0,15	0,10

Høsting for lagring uke 36
 Spisemodne uke 37

Foto: Ingrid Rimeslått Østensen

‘Eden’

- Blømingstid midten av mai 2022.
 - Nokolunde overlapp med Discovery, Aroma, Katja, Fryd
- Skurvresistent (Vf)
- Utsett for mjøldogg og frukttrekraft
- Gradvis auke i avling dei første åra for å unngå vekselbering
- Modningstid nærmare Gravenstein, veke (37)-38 i Hardanger, veke 36 på austlandet
- Ekstremt faste (11-12 kg/cm² i snitt)
- Gul grunnfarge ved hausting!
- Litt betre farge på austlandet?

‘Fryd’

WUR (Wageningen University & Research), Nederland.
Marknadsført av Fresh Forward. Bama har rettane i Noreg,
foreløpig berre for GH-produsentar.

Kryssing: SQ159 (Natyra, Magic Star) x Honeycrisp

VIKEN

- Knoppbryting 5.april
- Grønnspiss 19.april
- Startblomstring 14.mai
- Full blomstring 18.mai
- Avblomstring 24.mai
- Duna kart frem til 20.juni
- Starthausting 27.september

Jåstad, Hesthamar

Blømer omtrent som Aroma/Discovery

**Norsk
Landbruksrådgiving**

Fryd - 2021

	09.sept	16.sept	23.sept
Grunnfarge	C1	C1-C3	C2
Refraktometer	11,2	12,1	13,4
Stivelse	1,4	3,6	5,4
Fasthet sol	8,6	8,5	7,3
Fasthet skygge	8,2	7,6	6,8
Fasthet snitt	8,4	8,1	7,1
Streif	0,64	0,20	0,11

Starthøsting uke 37 for lagring
Hovedhøsting uke 38

Foto: Ingrid Rimeslått Østensen

Fryd - 2022

	07.sept	15.sept	22.sept	*29.sept
Grunnfarge	C1	C1	C1/C2	C2
Refraktometer	12,1	12,4	13,0	12,6
Stivelse	1,7	1,6	3,0	3,9
Fasthet sol	7,8	7,4	7,1	6,1
Fasthet skygge	7,4	7,0	6,7	6,2
Fasthet snitt	7,6	7,2	6,9	6,2
Streif	0,41	0,41	0,18	0,14

*felt høstet 1x – målt på høstede tre

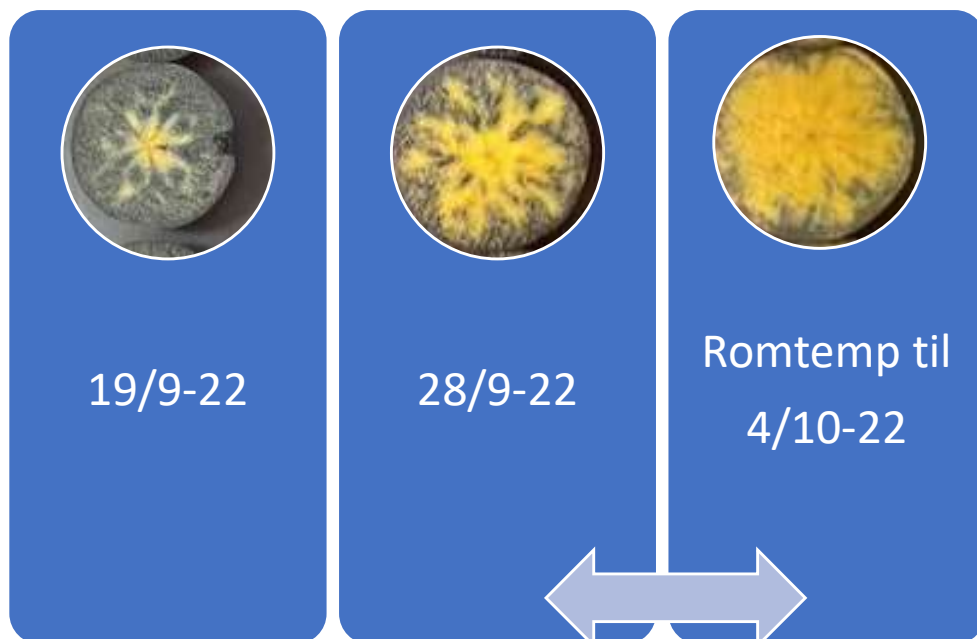
Første høsting (10 %) uke 38 til lagring
Hovedhøsting uke 39 (pass på farge)

Foto: Ingrid Rimeslått Østensen

Modningstegn 'Fryd'

- Dekkfarge knallraud
- Grunnfargen lysnar
- Myk sort som mange andre i år 2022
- Relativt høgt på stive ved hausting
- Høgt sukkerinnhald

‘Fryd’

- Blømingstid midten av mai 2022.
 - Nokolunde overlapp med Discovery, Aroma, Katja, Fryd
- Skurvresistent (Vf)
- Utsett for frukttrekraft.
- Svært utsett for mjøldogg!
- Middels produktiv
- Modningstid etter Aroma og noko før Elstar, veke 40 i Hardanger, veke (38)-39 på austlandet. Liknande Rubinstep...
- Meir «normal» trykkfastleik, 7,5-8,5 kg/cm²
- Ofte enkelteple som heng etter i utvikling.

Formidling

Dyrkingsveiledning etter sesongen 2023

[Beskjæring av 'Fryd'](#)

[Beskjæring av 'Asfari'](#)

[Beskjæring av 'Eden'](#)

